

UMETNOSTNA OBDOBJA IN SKLADATELJI

Draga učenka, dragi učenec,

danes boš na malo drugačen način ponovil umetnostna obdobja in skladatelje in se naučil novo pesem.

- Najprej poslušaj pesem [NA VRHU NEBOTIČNIKA](#) v izvedbi skupine Bele vrane.
- Pesem nato večkrat zapoj.

Bele vrane so bile slovenska vokalno-instrumentalna zasedba, ki je igrala pop glasbo. Delovali so od 1967 do 1973. Najbolj znane pesmi so: Presenečenja, Maček v žaklju, Mini maxi...

Na vrhu nebotačnika je skladba Belih vran iz leta 1969, pogosto napačno naslovljena kot Mala terasa. Pesem je bila izdana pri ZKP RTV Ljubljana. Avtor glasbe in aranžmaja je skladatelj Jure Robežnik, avtor besedila pa pesnik in dramatik Gregor Strniša. Priredbo te pesmi je posnela zaseba Pepel in kri, leta 1992 pa je priredbo v sodobnejšem stilu pop rocka in funka posnela tudi zasedba U'Redu.

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Bele_vrane

-nato preberi besedilo spodnjega rapa o skladateljih in njihovih delih:

Simona Svanjak:
**PESEM O SKLADATELJIH
IN NJIHOVIH DELIH**

Gvido je izumil **note**,
pa še **solmizacijo**,
vse to kazal je na **roki**,
UT RE MI FA SOL LA, to je to.

Gallus bil je naš skladatelj,
se **Petelin** pisal je,
skladal **maše** je in **motete**,
pa še **madrigale** vse.

Jakob bil je velik car,
za note porabil je svoj »dnar«.
Pesmi njegove pojejo se,
če zbor na tekmovanje gre.

Lasso in pa **Palestrina**
sta tud` b`la zaslužna sina.
V **renesansi** so živeli vsi,
še danes jih občudujemo mi.

Tartini rad je mirno spal,
a vrag mu je na violino zaigral.
Vražji trilček je **sonata**,
ki pozna jo že vsak ata.

Vivaldi rad **koncerte** ima,
na violino vedno zaigra.
Pomlad, Jesen, Poletje, Zima,
saj je vedno dobra klima.

Kralj angleški - **Händlov** šef
bil zahteven je zares.
Ognjemet, izlet **na vodi**,
ubogi **Händel**, kam vse to vodi?

Je **oratorije** pisal **Händel**,
je **Mesija** za veliko noč,
če zapoješ **Aleluja**,
sliši se te res na moč.

Bach užival je v **kantatah**,
Kmečka res prelepa je,
zraven pisal je **o kavi**,
da bi vsi smejali se.

Operi sta **seria** in **buffa**,
concerto grosso je **koncert**,
pa **preludij, fuga in tokata**,
za **barok** sem res ekspert.

Haydn rad je presenetil,
med plemiči je strah zanetil.
Na **pavke** je udaril tak',
da vsi skočili so v zrak.

Mozart - čudežni otrok,
klavir igra in ne tarok.
Malo nočno glasbo piše,
v srca naša se zapiše.
Piščal čarobno je igral,
najlepšo opero nam je dal.

Ludwig van Beethoven - car,
za **simfonije** imel je dar.
Evropska himna Oda radostna,
Usodna roko nam poda.
Pastirska res je čisto prava,
lepa v njej diši narava.

Dvořak je v New Yorku bil,
srce pa na Češkem je pustil.
Domača pesem je res "domača",
saj vsak se rad proti domu vrača.

Smetana češko reko rad ima,
z orkestrom **Vltavo** nam igra.
Z glasbo reko nam nariše,
v zgodovino jo s tem zapiše.

Balete rad **Čajkovski** ima,
za božič nam **Hrestača** zaigra.
Trnuljčica, Labodje jezero,
na odru vsi poskakujejo zelo.

Ples piščančkov, Gozdni škrat,
Musorgski ima **razstave** rad.
Na kurjih nogah je v gozdu **koča**,
Kmečki voz je roba vroča.

Na severu **Sibelius in Grieg** –
se vikinški razlega krik
balet **Peer Gynt, Finlandia** pesnitev,
daj, zdaj zapoj, to tvoja je rešitev.

<p>Za opero Verdi mojster je, naj zavist te ne potre, Aida, Nabucco, Traviata, Rigoletto, v vsaki operi vedno je napeto.</p> <p>Puccini, Rossini, Wagner in Biset bili so mojstri, mojstri za znoret. Seviljski brivec, Carmen, »laboem« (La Boheme), srce se trga mi, to vam zdaj povem. Četvorka, valček, opereta, polka, vse poslušam, plešem zdaj zares, naj doma ostane rolka, Strauss in Offenbach vabita na ples.</p> <p>Hej, Postrv, Duhovin in Lipa, če to poješ, ti glas ne škripa. Schubert pisal je napeve, poznamo jih kot samospeve. Njegova simfonija zelo je znana, ker v dveh je stavkih, je »Nedokončana«.</p> <p>Na poroko Mendelsohn vabi, koračnico poročno nam igra, Berlioz pa ljubezen grabi, Fantastično simfonijo vsem nam da.</p> <p>Brahms in Mahler – dirigenta dva za orkester sta rada skladala. Schumann je klavir igral, žal si prst je poškodoval.</p> <p>Liszt in (Šopen) Chopin sta klavir oboževala, po črnih in belih zlo hitro sta igrala. Paganini violino dobro je igral, baje svojo dušo hudiču je prodal.</p> <p>Valček, Pavana in Bolero so Ravelovo remek delo. Morje valovi, šumi, Debussy pa sladko spi. Lunin svit ga je uspaval, ko se z Arabesko je zabaval.</p>	<p>Na Dunaju živel je Berg, zraven Webern in Schönberg. Dvanajst poltonov so oboževali, so nam drugačno muziko prodali. Preživeli iz Varšave, pa še Vojček je za me.</p> <p>Na star način so skladali naši »novi klasiki«. Bartok, Prokofjev in Stravinski, oni pa niso skladali o Finski. Pomlad so posvetili, še volka so ulovili. Romeo in Julija plesala sta, res lepa simfonija pa je Klasična.</p> <p>Sodobne glasbe svet, res je za znoret: Hirošima, Carmina Burana, Helikopterski kvartet, o, mama. Preparirani klavir, tišina, pa koncert za pavke, o, milina. Ptičje petje, vlak sta v notah, metronom je inštrument to sodobni je moment.</p>
---	---

- odpri povezavo na Youtube [Beat oldscool strings simple \(RP BEATS \)](#) in ob glasbeni podlagi (beatu) izvajaj besedilo (rapaj)

- nato v zvezek nariši tabelo in k umetnostnim obdobjem napiši skladatelje iz zgornjega rapa

Umetnostno obdobje	Skladatelji
Srednji vek	
Renesansa	
Barok	
Klasicizem	
Romantika	
20. stoletje – sodobna umetnostna glasba	

Uspešen boš, ko:

- boš tekoče izvedel rap o skladateljih ob glasbeni podlagi,
- v zvezek narisal tabelo in k določenemu umetnostnemu obdobju vpisal skladatelje,
- izvajal novo pesem Na vrhu nebotičnika.

Lepo te pozdravljam in ti želim veliko veselja ob poslušanju in izvajanju glasbe!

Andreja Kozlevčar

DODATNI NALOGI (če želiš)

- ☺ poslušaj še ostale pesmi skupine Bele vrane
- ☺ ustvari svoj rap (na poljubno temo in podlago)

☺ lahko pa ustvariš rap za ponavljanje snovi pri predmetu, kjer je veliko pojmov in si jih težko zapomniš (tako bo postalo učenje bolj zabavno)

Če želiš, mi lahko rap pošlješ: andreja.kozlevcar@guest.arnes.si